

TORONTÁI

Ara 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljtyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára.	Ara 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	
	Sürgőny cím: Torontái, Veliki Becskerek		Hirdetések díjazás szerint Megjelenik naponta délelőtt	

Radics őszre új kormánykriszist jósol be.

Beograd, máj. 26.

A szkupstina holnapi ülése elé igen nagy érdeklődéssel tekintenek az összes politikai körök. A nagy érdeklődésnek kétségtelenül kifejezője az is, hogy a képviselők nagy számban özönlének már a fővárosba, ahová tegnap az összes távollevő miniszterek is megérkeztek, így Nikies és Makszimovity belügyminiszter is, akik a kormányt képviselték a tartalékos tisztek zágrebi nagygyűlésén.

Uzunovity miniszterelnököt a délelőtti folyamán több miniszter kereste föl, akik reszortügyekről referáltak. Dél felé a miniszterelnök Makszimovity belügyminiszter kíséretében fölkereste a tragikus véget ért Jovánovity Jóca volt miniszter családját, hogy a kormány részvétét tolmácsolja nekik. Az összes pártok foglalkoztak ma Jovánovity tragikus esetével és elhatározták, hogy a temetésen küldöttségekkel képviseltetik magukat. Jovánovity temetésén a kormány nevében dr. Jovánovity Vása közlekedésügyi miniszter fog gyászbeszédet mondani.

A politikai életben igen sokat foglalkoznak a szkupstina holnapi ülésével, amelyen ámbár csak

a következő ülés napirendjének a megállapítása szerepel, de ezt megelőzően közlik, hogy az ellen-

zéki pártcsoporthoz vezetői új interpellációt jegyeztek be a korrupció kérdésében.

Bejelentik továbbá dr. Sibeniknek a ház alelnöki tisztségéről való lemondását, miután az új kormányba került miniszterként, továbbá, hogy a távollevő Ninesity külügyminisztert Jovánovity Vása közlekedésügyi miniszter helyettesíti. Végül közlik még a szkupstinával, hogy az adóegységesítésről és az állam központi felügyeletéről szóló törvénytervezeteket a kormány benyújtotta tárgyalásra a parlamenti bizottságoknak.

A szkupstina következő üléseinek egyikén választják meg dr. Sibenik utódját a házalelnöki székre. A legbizonyosabb jelölt dr. Preka Nikola.

A politikai körök beszédtemája volt még ma is Radics Sztepan sztara-pazovai beszéde, amely nem kellett kedvezőtlen benyomást a kormányban. Azt hiszik, hogy Uzunovity kormánya nyugodtan fog dolgozhatni, mindamellott, hogy

Radics megjósolta a népgyűlésen, hogy a kormány az ősz folyamán újra kriszibe fog kerülni.

A sztara-pazovai merénylet és a szombori zavargás ügyével kapcsolatban

arról beszéltek politikai körökben, hogy Radics Sztepan az összes fe-

lelőtlen szervezetek (Orjuna, Szrnac, Hanao) felosztatását fogja követelni.

Ennek a hírek a részletei természetesen hiányoznak és csak akkor lesznek teljes egészében megállapíthatók, ha a népgyűlésen jelen volt Radics-párti képviselők visszatérnek Beogradba.

Az utolsó időben az összes politikai pártok vezetői igen nagy agitációs munkát fejtettek ki a népben a korrupció elleni hangulat kialakítására. Így Jovánovity Ljubadiszidens csoportja is több helyütt nagy népgyűlést tartott, amely ellenzéki hírek szerint is, igen nagy sikerű volt. A vranji kerület többsége helyeslőleg vette tudomásul, hogy Jovánovity és társai kiléptek a radikális-pártból.

Tegnap délelőtt hívták volt egybe a pártközi konferenciát, amelyen meg kellett volna állapítani, hogy mi módon intézik el a korrupció elleni interpelláció ügyét, minthogy a szkupstina utolsó ülésén nem lehetett egyszerűen a napirendre térni, minthogy a kormányt leszavazták.

A pártközi konferenciát azonban nem tartották meg, mert időközben az ellenzéki pártok részéről Davidovity Ljuba és dr. Krizogonó új interpellációkat jegyeztek be.

Az SHS-albán kereskedelmi szerződés aláírása.

Beograd, máj. 26.

Tegnap délután adta át a külügyminisztérium tanácsstermében az SHS állam delegációjának elnöke Albánia delegációjának a két állam között kötött határmenti közlekedés és a tarifális kereskedelmi szerződés végleges szövegét. Az okmányokat holnap fogják aláírni.

A magyar nemzetgyűlés letárgyalta az aprovizációs javaslatot.

Budapest, máj. 26.

A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága letárgyalta az aprovizációs javaslatot úgy részleteiben, mint általánosságban, úgy hogy már holnap a ház elé is kerül.

A nemzetgyűlés június 3-ikán el is fogja fogadni a törvényt, mint-hogy az ellenzék nem akar a javaslat elé nehézségeket gördíteni, nehogy a genfi tárgyalások ez által valahogy akadályokat szenvedjenek.

A rifkabil felkelés alkonyja.

Madrid, máj. 26.

A rifkabil felkelés teljes leszerelését e hét végére várják. Abdel Krim minden feltétel nélkül meg fogja magát adni az egyesült francia-spanyol hadseregnek.

A rifkabilok nemrégén még hatalmas főnökét, saját katonái kirabolták és házat feldúlták.

Abdel Krim a kapituláció kérdésében levelet intézett Steg francia kormányzóhoz és San Jurne spanyol tábornokhoz.

Szerda estére ítélet lesz a frankpörben.

Budapest, máj. 26.

A frankpör tegnapi főtárgyalásán a vádlottak a zárszó jogán szólaltak föl. Az első felszólaló Nádosy Imre volt, aki a következőket mondotta:

Felelősségem egész súlyát érzem, de teljes lelki nyugalommal várom a bíróság ítéletét. A főtárgyalás folyamán az a nézet alakult ki a vádlottak vallomásából, hogy ugyszólván valamennyien az én személyemben mintegy biztosítékát látták annak, hogy tettük hazafias cselekmény. Kérném a bíróságot, hogy ezt a körülményt vegyék náluk enyhítésül a büntetés kiszabásánál. A rám mért büntetést teljes keresztényi alázattal el fogom viselni, de ösztörne testem-lelkem, ha társaim súlyos ítéletének vádját kellene vállaimra vennem.

Windischgrätz herceg zárószavában ugyancsak enyhe ítéletet és elnézést kér társai ellen, akik az ő tettének áldozatai.

Hajts ezredes a Térképészeti Intézet alkalmazottai számára azok régi szolgálati beosztását kéri vissz-

szá, minthogy jogosan azt hihették, hogy amit tőlük kívánnak, az felsőbb parancs.

Szörtsey zárószavában kijelenti, hogy nem lehet büntetésről szó, mert nem történt semmi bűntény. Visszautasítja a Banque de France képviselőjének azt a kijelentését, hogy a bank nem kíván kártérítést, miután megállapítást nyert, hogy itt Windischgrätzen kívül más nem szenvedett kárt, legkevésbé a francia bank.

Majd dr. Auer Pálnak, a Banque de France jogi képviselőjének ezt mondja: Ügyvéd ur azt mondta, hogy a francia nemzet nem neheztel és békejobbot nyújt a magyar nemzetnek: mi, a vádlottak padján ülő rab magyarok visszautasítjuk ezt a békejobbot, míg jóvá nem teszik az igazságtalanságokat, amit velünk tettek, béke nem lehet.

Törekly elnök indulatosan közbevág: Ismételtlen figyelmeztetem, hogy semmiféle kijelentéseket ne tegyen.

A többi vádlott nem élt a zárszó

jogával, úgy hogy az elnök ezután kihirdette, hogy a főtárgyalás folytatását

szerda délután 6 órára tűzi ki, a mikor valószínűleg már felolvassák az ítéletet is. A bíróság úgy számít, hogy július végére már a táblai ítélet is meglesz és hogy ilyenformán a frankügy hamarosan nyugvóponttra fog jutni.

Strache főügyész tegnap délután hírlapírók előtt kijelentette, hogy a frankügyből kifolyólag

vádat emel Hir György képviselő ellen a frankhamisításban való bűnrészességért és hamis tanúzás vétsége miatt.

Bemutakozott az új belga kormány.

Brüsszel, máj. 26.

Az új Jasper-kormány ma mutatkozott be a parlamentnek. A kormány deklarációjában kijelentette, hogy a locarnói egyezmény alapján áll.

TÖZSDE

Május 25.

Beograd, Newyork 5670-79, London 27630, Páris 189-96, Zürich 1097 és háromnegyed, Milánó 216-17 és fél, Berlin 1354, Bukarest 23-21 és fél, Prága 16835-37 és fél, Wien 802-fél, Budapest 796 és fél, Brüsszel 196.

Zürich, Beograd 911 és fél, Páris 1728 és fél, London 2514, Newyork 516 és hétnyolcad, Milánó 1995, Berlin 12305, Wien 73, Prága 1531 és fél, Budapest 7220, Bukarest 197 és fél, Brüsszel 17.

100 dinár ma

Budapesten 125.500 magy. kor.
Zürichben 9-11 sv. frank,
Berlinben 7-355 ar. márka,
Bécsben 12-43 osztr. shilling,
Triesztben 45-75 lira,
Prágában 59-20 cseh kor.

Hetvenezer kínai utasitanak ki Magyarországból.

Budapest, máj. 26.

A rendőrség megállapította, hogy az utolsó két esztendő folyamán az ország területére mintegy hetvenezer kínai kereskedő szivárgott be. A kínaiak a rendőrség nyomozása szerint, a kereskedésen kívül részben bolsevista propagandával, részben leánykereskedelemmel foglalkoztak.

A felszaporodott panaszokat a rendőrség a nyomozás adatai alapján egyszerűen úgy intézi el, hogy az összes kínaiakat kitoloncoltatja az országból, még pedig a kínaiak egyenes kérelmére, Bukarestbe.

Rádió műsor.

Szerda, május 26.

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti).

Budapest. (673). 9-30, 12 és 3 órakor. Hírek közgazdaság.

4 órakor. Oszkár bácsi mesedélutánja.

5 órakor. Szalonzenekar.

6-30 órakor. Borsody Sándor, az OKH igazgatójának előadása „A körzeti hitelszövetkezetekről”.

7 órakor Magyar Endre m. kir. postafőmérnök rádiótechnikai előadása.

7-30 órakor. Karinty Frigyes felolvasása.

8-30 órakor. A Turáni Társaság rádióestje. 1. „Törökország átalakulása”, előadója Möriz Péter ügyvezető alelnök. 2. Igricek mottója. Kuruc dalok, előadója Agricek dalosapata Ságody Ottmár vezényletével. 3. „Finnország és Esztország irodalma”, előadója Bán Aladár alelnök. 4. Turáni dalok zongorakísérettel. Régi magyar dalok, előadója az Igricek dalosapata Ságody Ottmár vezényletével. A szóló: Juhász énekl.

10 órakor. Schöpflin Aladár felolvasása „Gyulay Párról”.

10-30 órakor. Ifjúsági hangverseny. 1. Dohnányi: Fisz-moll, zongora, hegedű szonáta. Előadják: Nemes Gizella (zongora), Timár Mária (hegedű). 2. Butykay: A-moll zongora-hegedű szonáta. Előadják: Szmétana Erzsébet (zongora), Boroffka Etel (hegedű).

SZINHÁZ

A színészek becskerekre vendégszereplésének bucsúhete. Szerdán Avracszenko „Haláltánc” című komédiáját játssza a Becskereken vendégszereplő színtársulat. Főszereplők Dinityné, Avirovity kisasszony, Dinity, Dusánovity, Zsivánovity, Szilajdzsity és Szávity. Csütörtökön közkívánatra megismétlik Knoblauch Faun-ját, Dusánovityval a címszerepben. A „Faun” előadása valóságos eseménye volt a színházi színeknek és így a repriz iránt szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg. Szombaton „Kostana” című énekes népszínmű megy, Sztankovity Góráttól. Főszereplők Avirovity kisasszony, Dinity és Raskovity. Vasárnap lesz az utolsó előadás. Veszelinovity „Zsida”-játjátsszák, a főbb szerepekben Raskovityval, Zsivánovityval, Szávityval, Avirovity kisasszonnyal, Almazánovity Szlukánéval és Markovitynéval.

Borzalmas vasuti katasztrófa Münchenben.

Berlin, máj. 26.

Tegnap reggel a müncheni keleti állomáson egy pünkösdi kirándulókkl hazatérő személyvonat belerohant egy az állomáson veszteglő vonatba. Az összeütközésnek eddig huszonnégy halottja van, de még egyre hozzák ki a romok és törmelék alól a súlyosan megsérült utasokat, úgy hogy a borzalmas katasztrófa veszteségi listája még nem végleges.

Tóba községet bekapcsolják a vasuti hálózatba.

Más irányban építik ki a keskenyvágányu elágazódását.

Beeskerek, máj. 26.

Megirta a „Torontál”, hogy a bán-sági keskenyvágányu vasutvonalat kiegészítik a kikindai rendes nyomtávu vasuti vonalig és ilyenformán bekapcsolják a Torontáli Helyier-dek hálózatát a Temesvár felé vivő fővonalba. A tervbevett vonal Nemaeskaerjút, Hajfeldet és Ruszköszelót (Kisoroszt) érintené és ez utóbbi község közelében kapcsolódna be a széles nyomtávu fővonalba. A kikindai osztálymérnökség már napok óta dolgozik a tervek elkészítésén és a helyszínen végez terepszemléket, hogy azok eredménye alapján elkészíthesse a végleges tervrajzokat.

A tervezési munkálatok megindításával egyidejűleg új terv merült fel, amely elfogadása esetén más irányt szab a készülő vasuti vonalnak. Az újabb tervek szerint, a keskenyvágányu már Nemaeskaerjű elött, Novacernja állomásánál ágazódna el és a környékbeli szál-

lások érintésével Tóba községen keresztül vezetne a fővonallig. A vonat ebben az esetben Tóban kívül még Ruszköszelót kapcsolná be a vasuti közlekedésbe, kiesne azonban a fővonaltól nem messze fekvő Hajfeld község. Hajfeldet főleg azért ejtették el az illetékes közlekedésügyi hatóságok, mert Sztvetihubert a községtől alig négy kilométerre esik és könnyen megközelíthető, mert jókarban tartott uttest vezet a fővonalon fekvő vasuti állomásig.

A közlekedésügyi hatóságok, értesülésünk szerint, ebben az irányban is megkezdtek az előkészítő munkálatokat és amint a tervekkel elkészülnek, felterjesztik azokat az illetékes közlekedésügyi fórumokhoz. A vasutügyi minisztérium van hivatalosan végső fokon eldönteni, milyen irányban épül ki a keskenyvágányu vonal új elágazódása, amely Beeskereket a Kikinda-zsombolyai fővonallal köti össze és három községet bekapcsol a vasuti hálózatba.

Mintagazdaságokat és kísérleti állomásokat szerveznek a Bánságban.

Minden községben kiválasztanak egy törekvő és szorgalmas gazdát. — Anyagi és természetbeni segélyben részesítik a vállalkozókat.

Beeskerek, máj. 26.

A földművelésügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelyben utasítja az alárendelt közigazgatási hatóságok gazdasági osztályait, hogy szervezzenek községenként mintagazdaságot és kísérleti állomást. A minisztérium ilyen módon kívánja a mezőgazdaság fejlődését előmozdítani. Hogy a mintagazdaságok szervezését elősegítse, a felmerülő összes költségeket, sőt még az ellenőrzés személyi díjait és napi járulékait is magára vállalja, sőt mi több, anyagi támogatásban részesíti a vállalkozó gazdákat.

A mintagazdaságok szervezését előíró szabályrendelet tegnap érkezett meg a Becskerek járási főszolgabírórság gazdasági osztályához.

A szabályrendelet értelmében az állam minden egyes községben mintagazdaságot szervez valamelyik vállalkozó gazda földbirtokán, aki ezért a földművelésügyi minisztériumtól anyagi és természetbeni támogatást nyer. A feltétel, hogy az illető szorgalmas, jóra való, törekvő gazda legyen. Duszgazdagok nem jöhetnek figyelembe. A gazdasági felügyelők személyesen megtekintik a számbajöhető gazdák gazdaságát és ha megfelelőnek találják, előterjesztést tesznek megbízatásukra. A javaslatokat a megyei gazdasági felügyelő útján juttatják el a földművelésügyi minisztériumhoz, amely ennek alapján nevezi ki azokat a

haladó gondolkodásu mezőgazdákat, akik bekapcsolódnak a többtermelés érdekében a racionális mezőgazdaságba. A mintagazdaságokon a járási gazdasági felügyelők kísérleti állomást is kreálnak, amelyek egyelőre szük körben folytatják a munkásságukat.

Az állam a vállalkozókat a legmesszebbmenő támogatásban részesíti. Segélyeket folyósít, gépeket, mezőgazdasági eszközöket ad, trágyát szállít és ellátja a gazdát szükesség esetén veteménymaggal is. Legelőbb a legszükségesebb és a racionális földmégmunkálásnál legnékülözhetetlenebb gépeket utalja ki a szerencsés kiválasztottak részére, azonkívül trágyával látja el az illetők földbirtokát, később pedig pénzbeli segélyt is kaphatnak istállók, kocsiszínek, stb. építésére.

A mintagazdaság létesítésére vállalkozó földbirtokosok kötelesek a gazdasági felügyelők tanácsait és szakszerű utmutatásait mindenben követni. Az államtól kapott gépeket és gazdasági eszközöket másoknak is kikölcsönözhetik, ha saját részükre azokra nincs szükségük. Kötelességük többek között az is, hogy mindenkinek elmagyarázzák a földművelésben meghonosított újításokat, akik tanácsért hozzájuk fordulnak.

Munkatársunknak alkalma volt egy szakemberrel beszélgetnie és kikérte véleményét a mintagazda-

ságok szervezésével kapcsolatosan. Informátorunk a következőket mondotta:

A mintagazdaságok szervezését értesülésem szerint rövidesen megkezdik. Atólvastam a szabályrendeletet és megállapítottam, hogy rendkívül progresszív módon határozza meg a feltételeket és szabja meg a kívánt teljesítményt. A haladó gondolkodásra valló szabályrendelet a gyakorlati életben bizonyára be fog vällani és ha megfelel a hozzája fűzött várakozásoknak, amire komoly kilátások vannak, a termés holdanként nem nyolc, hanem tizennégy métermázsza buza lesz átlagban.

Egy gazdag bán-sági kereskedő tragédiája.

Buskomorságában agyonlötöte magát.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 26.

Vasárnap délelött háromnegyed 12 órakor nagy feltűnést keltő öngyilkosság történt a bán-sági Bocvár községben. Az egyik ismert gazdag kereskedő a község központjában lévő lakásán agyonlötöte magát.

Bocváron 1892 óta vezeti jömeneteli üzletét Holzinger Lőrinc vegyeskereskedő. Kereskedése mellett gabonaüzletekkel foglalkozott és a mostani válságos esztendőben is mindkét üzletágát meglehetősen anyagi eredménnyel tudta vezetni. Legutóbb buskomorságba esett és a nyomott kedélyhangulat teljesen urrá lett felette. Ebben a lelki depriálttságban nyúlt vasárnap délelött a fegyverhez, amellyel kioltotta életét.

Holzinger a vasárnap délelöttöt családjá körében töltötte. Háromnegyed 12 óra tájban bement a szobájába és belülről bezárta az ajtót. Távozásának senki sem tulajdonított különösebb fontosságot, arra meg gondolni sem mertek, hogy öngyilkosságot követ el.

Jóval tizenkét óra után ebédelni hívták a kereskedőt. Be akartak nyitni a szobájába, az ajtó azonban zárva volt. A függöny egyik szabdon maradt sarkán betekintettek a szobába, ahol rémes látvány tárult elbük. Az ágyban hatalmas vértócsában feküdt a családfo.

Betörték az ajtót és behatoltak a szobába a gyorsan előhívott orvosossal együtt, de már csak a behalt halált tudták konstatálni. A szerencsétlen ember revolverrel végzett életével és a gyilkos golyót agyába röpitette. Az ötvennyolc éves, tragikus véget ért kereskedőt felesége és négy gyermeke, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése hétfőn ment végbe községbeli tisztelőinek nagyszámu részvétele mellett.

Med. univ.

952

Dr. Dimitrije Kristić

a vármegyei közkórház bőr- és bújakór osztályának vezetője, bőr- és bújakór specialista, a prágai neurerológiai klinika, prof. Kreibich volt tanársegéde, rendel d. e. 8-10-ig, d. u. 3-6-ig Pupinova utca 7., Velikibecskerek.

Házelaadás.

A Takovszka (Garai) utca 22. sz. ház, 320 □ öf, szabad kézből eladó. Vétel esetén azonnal beköltözhető.

Bővebbet ugyanott. 993

HIREK

Megyei közgyűlés. Torontál-Temes megye állandó választmánya tegnap délelőtt ülést tartott, amelyen a ma összeülő törvényhatósági bizottság elé kerülő tárgysorozatot tárgyalta le és előkészítette a megyei közgyűlés anyagát. Ezuttal vitatták meg másodszer az 1926. évi pótköltségvetést is, amelyet megszüntetése folytán, szintén a közgyűlés elé terjesztettek. A törvényhatósági bizottság teljes ülése ma, szerdán délelőtt kilenc órakor kezdődik a megyeháza nagytermében.

Kaufer Leó Beeskereken. Beeskereken ismert név Kaufer Leóé. A városi származásu hegedűművész tavalyi hangversenye még élénk emlékeztetőben él a közönségnek, amely kiváló művészi képességeit komolyan tudta értékelni és megbecsülte a Beeskereken vendégszereplő művészt. Mostani második beeskereki hangversenye is bizonyára a zajos siker jegyében fog lefolyni. Kaufer Leó egyetlen estélye május 29-ikén, szombaton este lesz a Balkán moziban. A zongorakíséretet Dragoner Albin, a beográdi felsőbb zeneiskola volt tanárja látja el. Kaufer legutóbb Horvátország városait látogatta végig és turnéja során mindenütt meleg ünneplésben részesítették. A horvát lapok a legteljesebb elismerés hangján írják Kaufer Leóról, aki játékával méltán megérdemli a dícsérő szót.

A kamara igazgatósági ülése. A bánági kereskedelmi és iparkamara Gyárfás Ödön kamarai alelnök elnöklete alatt vasárnap délelőtt a kamara hivatalos helyiségében ülést tartott, amelyen intern belső ügyekkel foglalkozott.

Szereti a nagymama is, szereti az unoka is! Ilyenek a Cvejánov i Drug Korzókukrászdájának pompás készítményei.

Katasztrófális vulkánkitörés. A Daily Express jelenti Japánból, hogy Hokkaido mellett a Tecahi vulkán váratlanul kitört és az egész környéket elpusztította. A katasztrófiának eddig kétszáz halottja van és több mint ezer emberről nem tudnak semmi bizonyosat.

Utaseprés — váratlan bonyodalomokkal. Súlyos kimenetelű verekedés folyt le tegnap este a közeli Szprzkiitebej község egyik utcáján. Sztanojev Zsiva szprzkiitebeji gazdálkodó a háza előtti járdát tisztogatta, amikor az utcára jött a szomszédja, Radlovaeski Manojlo. Radlovaeski és Sztanojev között csakhamar szóváltás keletkezett, amelynek lármájára kisetített Radlovaeski házából Radlovaeski Pája földműves, a veszekedő gazdálkodó közeli rokona. Radlovaeski Pája is beleavatkozott kettejük ügyébe és most már tulsúlyban lévén, kettésben nekiestek a gyengébb ellenfélnek, akit amugy igazából elpüföltek. Időközben előkerült egy vasvilla is, amely szintén jelentős szerepet kapott a verekedésben. A mindinkább súlyosbodó támadásnak a szomszédok beavatkozása vetett véget. A verekedők ellen megindult az eljárás.

Tűz. Lality Dusan sztaresevoi telepes földművesnek a napokban kiügylladt az udvarban felhalmozott szalma- és szénakészlete. Mivel azonban szesz időjárás volt, a takarmánykészletből semmit sem sikerült megmenteni. A károsult lakóháza nem sérült meg.

MA REGGEL.

LEGUJABB TELEFONJELENTÉSEINK.

A radikális képviselők törvényjavaslata a korrupció letöréséről.

Demokrata képviselőket súlyos visszaélésekkel vádolnak.

Beograd, máj. 26.

A radikális képviselői klub kedd délelőtti hirtetett ülését délutánra halasztották, délután sem tartották meg azonban, mert a képviselők nagy része résztvett a Jovanovity volt miniszter temetésén és így távollátzkodott a szkupstinától. A kétszer elhalasztott ülést minden bizonnyal ma szerdán délelőttire hívják össze.

A radikális-klub egy csoportja törvényjavaslatot szerkesztett a korrupció letörésére, amelyet rövidesen előterjeszt a képviselők plenumának. A törvénytervezet a képviselők és miniszterek ténykedését szabályozza és nyolc fejezetből áll. Eszerint a képviselő és miniszter nem vehet részt állami szállítmányokban, vállalkozásban, nem le-

hetnek közvetítők az állami beszerzéseknél és általában nem köthetnek az állammal vagy közegeivel kereskedelmi ügyleteket. A visszaéléseket a törvény rendkívül súlyos pénzbírságokkal sújtja. Egyidejűleg a radikális képviselők külön interpellációt terjesztnek elő, amelyben demokrata-párti országgyűlési képviselőket vádolnak súlyos természetű visszaélésekkel. Az interpellációkat Dragovity Milutin radikális képviselő írta alá és ebben dr. Kumanudi Koszta pénzügyminiszteri ténykedésének felülvizsgálását követeli. A képviselő parlamenti bizottság kiküldését kéri a megbízatással, hogy részletesen kivizsgálja az akkor történt visszaéléseket.

Takarékoskodást hirdet a pénzügyminiszter.

Beograd, máj. 26.

Péřity Ninko dr. pénzügyminiszter tegnap délután fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozott pénzügyi politikájáról.

A pénzügyi helyzet szanalása érdekében — mondotta — minden lehetőt meg fogok tenni. A legfontosabbnak a takarékoskodás elvének gyakorlati megvalósítását tartom és ennek keresztülvitelére megtettem a

szükséges előkészületeket. A szkupstina rövidesen meghozza az állam központi vezetéséről szóló törvényt, amelyek révén csökkentik a minisztériumok számát és redukálják a tisztviselői állományt. A gazdasági élet megjavítására külön törvénytervezetet dolgoztam ki, amelyet rövidesen a szkupstina elé terjesztek. A javaslatot előzőleg megküldöm az összes kamaráknak és kikérem erre vonatkozó véleményüket.

A kormány győzött a romániai választásokon.

Csendőrök terrorizálták a lakosságot.

Bukarest, máj. 26.

Tegnap reggel kezdődtek meg a parlamenti választások Romániában. Főbb választókerületben véres összeütközésre került a sor a csendőrök és az ellenzéki érzelmű lakosság között. A hatóságok a legkülönbözőbb felfangokkal élve megghisították, hogy az ellenzéki községek leszavazhassanak.

Az ilfoki kerületben különösen súlyos összetűzésekről számolnak be a beérkező jelentések. Tukat lelkeszt, aki paraszt-párti programmal lépett fel képviselőnek, a rendőrök meggyilkolták. A Regat több helységét járvány címén körülférték és megakadályozták, hogy lakossága le szavazhasson.

Kisenevben egy csendőr megütött egy parasztot, mert az ellenzékre mert szavazni. Erre a megtá-

madott visszaütötte, majd elősiető társai segítségével meggyilkolta.

Erdélyben még az éjjeli órákban folyt a szavazás. Eredmény csak ma délelőtti várható.

A hallatlanul nagy terrornak eredménye, hogy a kormány listája Öromániában győztesen került ki a választásból. Kétségkívül megállapítható, hogy a kormány a szavazatok 60—65 százalékát kapta. A voksek 20 százaléka esett az egyesült ellenzékre, 15 százalék a liberálisokra, a többi megoszlott a kisebb pártok között. Avarescuék óriási többséggel fognak bevonulni a parlamentbe, mert hisz már a szavazatok negyven százaléka is többséget biztosít. A kormány a mandátumok hetvenöt százalékát kapja.

A pansevói radikális-párt a parlament munkájának a meggyorsításáért.

A pansevói radikális pártszervezet tegnapi ülésén határozati javaslatot fogadott el, amelyben felhívja ugy a radikális képviselői klubot, mint Jovanovity csoportját, hogy állítsák vissza a pártegységet és kéri, hogy a visszaélések kivizsgálására pártatlan parlamenti bizottságot küldjenek ki. A határozati javaslat még arra kéri a képviselői klubot, hogy gyorsítsák meg a szkupstina törvényhozó munkáját.

Merénylet a volt ukrán kormányzó ellen.

Páris, máj. 26.

Tegnap délután politikai merénylet történt Párisban. Petljura volt ukrán kormányzót, ismert antibolszvista vezért az utcán három revolverlövessel megölték.

A gyilkost Schwartzbart Sámuel személyében letartóztatták. A rendőrségen elmondotta, hogy Petljurát bosszúból ölte meg, mert kormányzósága idején sok orosz zsidót végeztetett ki Ukrajnában.

A csikágói eucharisztikus kongresszus. Rendkívüli fényvel és pompával készülnek az Egyesült-Államok katolikusai az idei eucharisztikus kongresszusra. Mintegy egy millió résztvevőre számítanak. Külön városok épülnek máról-holnapra, ahol a milliányi vendégsereget elhelyezik. A csikágói városi hatóságok lázasan készülődnek, hogy megmutassák az öreg Európának, mit tud Amerika, 3000 rendőrral szaporították a rendőrség létszámát, hogy a rendet fenn lehessen tartani. Egy rendőrkülönítmény alakult, amelybe olyanokat vettek fel, akik az összes képviselt országok nyelvét birják és az illető ország színeiből készült karszalaggal lesznek ellátva, úgy hogy mindenkinnek módot szolgáltatnak arra, hogy a saját nyelvén tájékozódhassék. A világ katolikusait 34 kardinális, 300 püspök és érsek képviseli, azonkívül a világ összes katolikus államai diplomáciai képviselveikkel vesznek részt a kongresszuson. Az eucharisztikus körmenet a lehető legnagyobb lesz és felülmúlja az összes eddigieket és úgy számítanak, hogy abban legalább fél millió ember vesz részt és így körülbelül 12 óra hosszat fog tartani, míg a menet elvonul. Miután kizárt do-log, hogy azon sok hívő a templomokban elférjen, a szabad ég alatt fognak monstre-istentiszteleteket tartani, természetesen amerikai módszerrel, hangszórókkal és rádióval. Jugoszlávia Páter Rodics Rafael érsekkel, 20 pappal és 300 zarándokkal képviselteti magát. A már közölteken kívül a bánági papságot Griffel Lajos écskai lelkész fogja képviselni, aki hétfőn indult amerikai útjára. Az SHS állam-beli résztvevők június 4-ikén utaznak el együttesen Zágrebból.

Ellopták a pénztárcáját. Mosorinac Zsiva nemaeskielemiri szücs-mesternél tegnap vendégségben járt Pouszki Jevrem nemateskielemiri földműves. Estefelé felszedelődzködtek és elindultak a kocsmába. Előzőleg azonban Mosorinac kivette az ágyban őrzött pénztét, három darab ezer dináros bankjegyet és egy száz dinárost és a pénztárcájába helyezte. Együttesen megindultak a vendéglőbe, a bejáratánál azonban elbuesztak. Mosorinac rövid ottartózkodás után fizetni akart, meglepetten tapasztalta azonban, hogy pénztárcája eltűnt. A károsult feljelentést tett a csendőrségen, amely széleskörű nyomozást indított a rejtélyes lopás tettesének kiderítésére.

* **Teslići retorta-faszén bánáti vezérképviselője Ludwig Hubert, Noviszád, Poštanski pretinac 25.**

Amikor a lakodalmas ház vendégei tüzet oltanak, Kartye Lajos banatszkiidusanováci gazdálkodó fia lakodalmát ülte a napokban. Nagyban folyt a mulatozás a menyegzős házban, amikor hangos kiáltásra lettek figyelmessé a vendégek. Az udvaron álló istálló gyulladt ki és a tűz percek alatt átterjedt a szomszédos szalmakazlakra és a szénakészletre. A vendégsereg azonnal hozzáfogott a tűz oltásához, minden igyekvésük dacára sem tudták azonban a lángok továbbterjedését megakadályozni. Az istálló és a takarmánykészlet teljesen elégett. A szalma- és szénakazlak Magyar István banatszkiidusanováci lakosnak volt a tulajdona, aki jelentős károkat szenvedett.

Orient BioskopSzerdán, május 26-án 7 és 9 órákor
Csütörtökön, máj. 27-én 7 és 9 órákor

Pénztárnyitás: d. e. 10-1/2-ig, d. u. 4-5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10-11 óráig, d. u. 2 órákor.

BölcshódalHimnusz az anyai szeretetről 7 felvonásban.
Főszereplő: JANE NOVÁK.

Jön! Az alvó Páris. Jön!

Nagyszabású Miletity ünnepély
Basaidon. Május 23-án, vasárnap fényes ünnepség keretében áldozott Basaid községe Miletity Szvetozár emlékének, a nagy nemzeti harcok születésének századik évfordulója alkalmából. Már a kora reggeli órákban a község háza és a templom előtt gyülekező tömeg jelezte, hogy Basaidnak nevezetes, eseményteljes napja lesz. A lobogókkal feldíszített házak a lakosság örömet és lelkesedését tükröztették vissza. Délelőtt tíz órákor érkezett meg Veliká-kikindáról Budisin Joca országgyűlési képviselő, Milenkovity Zsika kikindai főszolgabíró és a Beogradból jövő Pantovity Dragoszláv képviselő helyettes társaságában. A vendégek fogadtatása után a község háza nagytermében diszkozyülés volt, amelyen Kirity Dusán jegyző mondott nagyszerűen felépített, lendületes beszédet a nagy nemzeti harcok életéről és munkásságáról. Tizenegy órákor rekviem volt az ottani görög keleti templomban, ahol Trilaity Szvetozár esperes megható szavakkal ecsetelte Miletity Szvetozár küzdelmes életét, tragédiáját és más nemzetek nagy fiaival hasonlította össze pályafutását, akik hasonlóképpen, mint Miletity, a nép érdekeit szolgálták és nemzetükért áldozták fel mindenüket. Délután fél kettőkor a község háza előtt gyülekezett a lakosság és együttesen kivonult a népkertbe, ahol a délutánt a község apraja nagyja együttesen töltötte el. Közel ezeröttszáz néző élvezte végig a rendezőség által összeállított pompás műsort, amelynek minden egyes száma nagy tetszést aratott. A lelkesedés akkor érte el tetőpontját, amikor Pantovity Dragoszláv, a beográdi vendég, a jelen voltak egyöntetű kívánságának engedve, felszólalt és lelkes beszédben közös nemzeti munkára serkentette a lakosságot. A műsor befejezése után tánc következett, amely a késő éjjeli órákig együtt tartotta a közönséget. A vendégek a nép örömmujongása közepette az esti órákban elutaztak az ünneplő községből.

Az olaszliszkai hamispénzgyártók bűnpörének tárgyalása. Budapestről jelentik, hogy Debrecenben szerdán kezdik meg az olaszliszkai hamispénzgyártók bűnpörének a tárgyalását. A vádlottak padján ül Friedländer Hajem és Sámul, Bettelheim bankigazgató és Szimek, a csodarabbi háziszolgája.

Négy hónapi bujdosás után kézre került egy tolvaj. Petrov Száva begejszvetidjuradji földbirtokos még február hó folyamán feljelentést tett Pozsár Sándor nevű elbocsájtott bérese ellen, aki mindössze két napig volt nála alkalmazásban és a rövid időt lopásra használta fel. A két napi szolgálat után gazdája ruháival és fehérneműivel gazdagodva távozott. A csendőrségi nyomozás eredménytelen volt és mindmáig nem tudták megállapítani a hűtlen szolga tartózkodási helyét. Pozsár most maga esett bele a verembe, Begejszvetidjuradja jött, hogy egyik ismerősét titokban meglátogassa, a csendőrség azonban idejében tudomást szerzett ottartózkodásáról és letartóztatta. Pozsárt kihallgatása után Becekerekre szállították, ahol átadták az ügyészségi fogháznak.

Meinl Julio utólréhetetlenül izletes kávéja, amelyet egy direkt erre a célra Bécsből hozatott kávémeister főz meg, iható június 6-ikán a Humanitas kertünnepélyén.

Javítják a vrsaci utcákat. Vrsacról jelentik, hogy a Temesvári, Szalvator és Urbán utcákat korláti bazalt kockákkal kövezik ki. Azonkívül elhatározták az összes javításra szoruló aszfaltozások kijavítását. A város a munkálatokra árlejtést irt ki.

„Fregoli” mindkét oldalon használható gummi esőköpenyek szép választékban és igen olcsó áron kaphatók a Filiale Schwarz i Kolta üzletben, a Vági féle gyógyszerárral szemben.

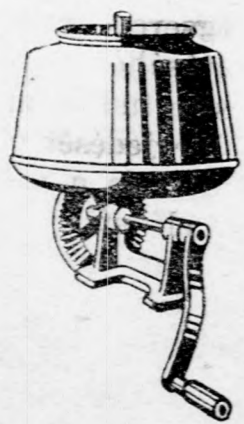
Háborúság a Habsburgok kincsei körül. Párisból jelentik: Zita exkirálynő tudvalevően keresetet nyújtott be három párisi ékszerkereskedő ellen, akik annak idején Károly exkirálytól áron alul megvették a Habsburg család nagyértékű ékszereit. A vizsgálóbíró a királynő keresetét most elutasította, mert nem látta fennforogni ebben az esetben a kereskedők rosszhiszeműségét. Zita exkirálynő az elutasító végzés ellen föllebezett.

Magyarországon nem lehetnek leánycserkészek. Budapestről jelentik, hogy Csernoch János hercegprimás körrendeletében arra utasítja alantás hatóságait, hogy katolikus lányoknak a cserkészek közé való belépését ne engedjék meg. A rendelet szerint a lányok pszichéje nem kívánja meg a cserkészmozgalomban való aktív részvételt.

Diabolo Separator A. B.

Stockholm, Svédország.

Főképvisező: LJUEVIT KLEIN, ZAGREB, Racskoga u. 3.

40—500 literes Separatorok állvánnyal vagy anélkül, legmesszebbmenő jótállás mellett. Vajgépek, tejszállító kannák, acél- és ólomplombák és a tejjgazdasághoz szükséges összes kellékek.

Ügyes kerületi megbízottak kerestetnek.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Velikibeckerek.

Meghalt Mikszáth Kálmán özvegye. A magyar irodalom egyik legnagyobb büszkeségének Mikszáth Kálmánnak, a „nagy palócna” a felesége Mauks Ilona 72 éves korában meghalt a noგრádmegyei Korpádon.

Felolós szerkesztő távol, a szerkesztésért felel JUHÁSZ FERENC.

Segéd

rövidáru szakmából, ki bírja a szerb, magyar, német és román nyelvet, felvétetik a 949

Népbank rövidáruosztályában.

Egy a város központjában levő 2 utcai szoba, konyha és mellék-helyiségekből álló

Lakás

több évre bérbeadó és azonnal beköltözhető.

Bővebbet PIKING ügyöknél. 998

Eladó egy ház,

mely áll 3 kisebb szoba, konyha és mellék-helyiségekből. Rövid időn belül beköltözhető. 997

Frankopanova (Rozgonyi) utca 4 sz.

Bauer Sándor

Beograd, Stanična utca 3.

Telefon 25—99. Telefon 25—99.

Ajánl állandóan raktárról:

Tengelyek, csapágyak, szijtarcsák stb.

vasgerendákat, „U” vasakat, betonvasat, valamint minden fajta összekötő darabokat (Fittins) és forrcsókarimákat (Flancsni), továbbá az összes sineket kisvasutakhoz, épügy mint rendes vágányokhoz, a hozzátartozó kisvasuti anyagok és vagonettek. Reservoírok, szijtarcsák, csapágyak, tengelyek és az összes technikai cikkek. Nagy szortírozott raktár armaturákban.

Verseny nélküli árak!

Cosulich Cine

hajóval Splitból indulhat

Délamerikába.

Vezérképviselet SHS. részére J. B. Draskovity, Zagreb. 1089

Velikibeckerekéi fiók: Kralja Petra trg 4.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.